द्रःखवृत्तांतः. =through, निर्मिद् $7\,\mathrm{P}$,प्रविश्य निर्गम्; (throughts &c.) See Occur. -s. संकटं, संक्रमः, संचरः,संकट or संबाध-पथः or मार्गः, दुर्गसंचरः, 2द्री, विद्रः, रंधं- 3 (Passport) अनुज्ञा, अनुमति f., अनुज्ञापत्रं, सुद्रा; why do you leave the camp without (taking) a p.' किमर्थमगृहीतसुद्रः कटका-किण्कामासि; 'without a p.' असुदालांछितः (Mu. 2). 4 प्रहारः, आघातः, ताहनं. 5 दशा, अवस्था, स्थिति f., दुईशा, दुर्गति f., कष्टं, क्रन्ट्रं, कष्टावस्था. -able, a. गम्य, तार्यं, सुगम, उल्लंहच्य, 'not p.' दुर्गम, अगम्य. 2 सहा, सोढन्य, उपेक्षणीय, विग्रुण. -age, s. गमनं, तरणं, यानं; 'p. through the worlo' लोकयात्रा, संसारपथः, 'p. to and fro' गमनागमनं, यातायातं. 2 मार्गः; See Way. 🕉 संक्रमः, संचारः, अतिक्रमः, पारगमनं, उहा-घनं; See (s.). 4 गमन-संक्रमण-कालः. 5 संचरः, संक्रमः, दुर्गसंचरः б गमनाधिकारः, असुज्ञा- पत्रं- सुद्रा: See Pass. 7 वचनं, स्थानं, स्थलं, देशः 8 वृत्तं, भूतं, वृत्तांतः; आता(त)रः, तरमूल्यं-पण्यं, 'p.-money तारिकं, तार्थः -ed, वः अतीत, गत, संक्रांत, बीत, तीर्ण, सिद्ध 2 (As excrement) उच्चारित, हस्न, गून. -er, 8. (p.-by), पथिकः, अध्वगः, पांधः, See Traveller. =ing, s. तरणं, गमनं, चलनं. =a. गामिन, यायिन् in comp. 2 अतिक्रामकः 3 उत्तम, परम, श्रेष्ट, विशिष्ट. -adv. अतीव, अतिमात्रं, नितात, अति pr., अतिशय in comp. -Passenger, s. तरः, तरितृ m., उत्तरणकृत् 2नो or पोत-गामी or याया. 3 पथिकः, यात्रिकः, पांथ:, See Travelier. -Past, a. गत, अतीत, भूत, व्यतीत, अतिक्रांत, वृत्त, परोक्ष ; 'p. time' भूतकाल:. 2 पूर्व, पूर्वतन (नी f.); 'in p times ' पुरा, पूर्व, पुराकल्पे 3 सिद्ध, निष्पन्न, समाप्त, कृत = अ भूतं, अतीतं, समती-तं, अतिकातं, गत-अतीत-भूत-कालः. -prep., अति pr., अतीत, अतिकांत, नष्ट, हीन in comp., अ-निर्-pr.; 'p. cure' असाध्य, निरुपचार; 'p. the range of eight चक्षुविषयातिकांत, नयनपथातीत ; 'p. all shame' निर्लज्ज, नष्ट-त्यक्त-लज्ज; 'P-human strength' अतिमानुषशक्ति; See Beyond also.

Passible, a. वेटनक्षम.

Passion, s. भाव:, विकारः, विकाति f., वृत्ति f., रागः,रसः, मनी-विकारः-धर्मः-भावः-वृत्तिः-रागः, इंदियवृत्तिः. 2 इंदियं, 'the p.s' इंदियाणि, इंदियवर्गः, 'subduing the p.s' इंद्रियनिग्रहः; 'p. of love' काम-विकारः, शुंगारभावः; 'void of p.s' वीतराग, विरक्तः; 'absence of p.s' विरागः, विरक्ति f. 3 प्रकोपः, संरंभः, क्रोधः, रोषः, अमर्षः,

उत-सं-तापः: चंहता, उग्रता, क्षोभः, ध्या-सं-क्षोभः, चित्त-क्षोभः-तापः-वेगः- 4 लालसा, लोभः, लोलुपता, औत्सुक्यं, उत्कंठा, उत्कटे-च्छा, गाहाभिलाषः, व्यसनं, आसक्ति र्रः ' quality of (tendency to) p.' रजोगुणः, रजस् ग. 5 कामः, मद्नः, स्मरः,कामविकारः, स्मरमोहः, रजः, रजोवृत्तिः, मदः, कामुकत्वं, अभिलाषः, अनुरागः; See Love, Lust. 6 दुःखानुभवः, दुःखभोगः. 7 सहनं,कर्माश्रयता, ग्रहणं. -ate, a क्रोधन, कोपन, क्रोधिल, शीव्रकोपिन, सुलभकोप, संराभिन ससरंभ, रोष-कोप-क्रोध-होल, अमर्षण, रोषण, क्रो-धिष्ठ, चंड-पित्त-स्वभाव, आवेशवत, चंड उत्ताप-संताप-शील, तिग्म, उष्ण. 2 तीब, तीक्ष्ण, उग्र, अत्युत्कट, उच्चंड, मखर, अति-रिक्त, परम, नितात, गांढ, उत्कट; 'p. love ior gambling' धूते गाहाभिनिवेशः, 'p. lover of music' नितांतं संगीतिष्रयः. 3 रागयुक्त, विकाराधीन, सराग, रागान्वित, उत्कंठित, सानुरान, रजोग्रणिन, कामार्तः ' p. woman' भामिनी, कोपना. -ately, adv. सकोपं, सकोधं, ससंरंभं, सामर्थं. 2 चंडं, अत्यत्कटं, तीक्ष्णं, बलवत्. 3 सरागं, सानुरागं, रागपूर्वः -atenesः, ः. चंडस्वभावः, सुलभ-कोपित्वं, रोषणता, &c. -less, a. विरक्त, शागहीन, शांत-वीत-राग, निःसंग-

Passive, a. कर्मवाच्यं (p. voice); 'impersonal p.' भाववाच्यं. 2 सहन, सहिष्णु, सहनशील-वृत्ति-धर्मकः तितिश्च, अनिवारकः oft. ex. by सह 1 A. 3 निश्चेष्ट, निष्क्रिय, अपूर्वर्तक, कर्माश्रय, कर्मपात्र. -ly, adv. सहिण्णुतया, निश्चेष्टं, अप्रतिकारेण. =ness, 8. सहनशीलं-धर्मः-वृत्तिः, सहिष्णुता. 2 निश्चे-ष्टता, कर्माश्रयता, कर्मपात्रता.

Passport, s. See Pass, s. 3.

Paste, v. t. (उद्देषेषं)वि-,लिप् 6 P, बंध् 9 P, आसंज c. = s. उद्येष:, जलपेष:; 'p.-board' संस्टपत्रं.

Pastern, अ. अश्वतुरसंधिः.

Pastime, s. क्रीडा, विनोदः, लीला, केलि र्र-, विहारः, खेला, खेलनं, विलासः, कौतुकं

Pastor, ३. अवि-अजा-पालः, मेषपालः. आचार्यः, गुरुः, उपाध्यायः. -81, a. Ex. by (s.) in comp.; 'p. ife' अविपालवृत्ति f; 'p. duties' धर्मकार्याणः, 'p. office' आचार्यकर्मः -8. 'p. poem' गोपकान्यं

Pastry, ह. मिष्टाकं, आपूर्णिकं, पिष्टकाः (pl.);

' p. cook ' आपूर्षिकः, भक्ष्यंकारः Pasture, s शाहलं, शाहल-तुणावृत-भूमि f., यवसक्षेत्रं, गोप्रचरः. 2 तृणं, यवसं, धासः, पश्चरं, गवादनं, पशुभोजनं -ए. i. चर् 1P, नूणं खाद् 1 P or भक्ष्र् 10. -ए. t. चर् с., तुणं भुक्त c. or खादू c. -age, हा प्रचार-भूमिः, गोपचरः 2 शस्यं, घासः, यवसं See (s.).

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007